

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 56/2015,

t a k t o :

Soudci senátu 8 A Městského soudu v Praze **JUDr. Slavomír Novák, JUDr. Hana Pipková a JUDr. Marcela Rousková n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 56/2015.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“) dne 24. 3. 2015 se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného ve věci své žádosti o informace. Žalobce v žalobě uvedl, že požaduje poskytnutí informací o tom, jaký byl návrh nynější vlády na zvýšení platů soudců a státních zástupců, dále který článek Ústavy vyjadřuje, že mandát poslance vzniká „*nezvolením*“ (nastoupením náhradníka), zda ministr spravedlnosti dal předsedovi některého okresního soudu, u kterého byla podána žaloba ve věci platů soudců, pokyn k namítnutí podjatosti soudců a konečně zda některý představitel organizační složky státu informoval ministra o záměru namítnout podjatost soudců v zájmu státu.

Žalobce zároveň v žalobě namítl „*podjatost všech soudců všech krajských soudů*“ a tuto námitku zdůvodnil tím, že se jeho žádost o informace týká nepřímo soudců a soudů a z toho dovozuje pochybnost o jejich nepodjatosti.

Senát 8 A městského soudu předložil věc, v souladu s ustanovením § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), k vyřízení námitky podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu. Soudci senátu 8 A městského soudu, jemuž byla věc v souladu s rozvrhem práce přidělena, ve vyjádření uvedli, že k věci ani k účastníkům řízení nemají žádný poměr. Rovněž se nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr ke věci, ke účastníkům nebo ke jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem ke vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, která vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Také podle Ústavního soudu může být vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o ní je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem o osobě soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce.

Vždy je nutné pamatovat na to, že statut soudce je vybudován na předpokladu jeho nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (blíže k tomu v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16, rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda existuje důvod, nebo alespoň jeho relevantní pravděpodobnost, zakládající podjatost u soudců, kterým byla věc přidělena v souladu s rozvrhem práce. Vycházet je totiž třeba z toho, že „*[v]zhledem-li účastník námitku podjatosti soudců určitého soudu a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u nich bude sbledán důvod k vyloučení*“ (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 - 34).

Žalobce požadoval poskytnutí informací týkajících se stanovování platů soudců, žalob soudců ve věcech jejich platů, a dalších informací s touto problematikou souvisejících. Téma platů soudců bylo a stále je ve všech myslitelných svislotech v současnosti široce medializováno, tedy včetně okolností jednání soudců s představiteli vlády, nejrůznějších interpretací, komentářů a činností různých subjektů ve vztahu k uvedené problematice. Není proto zřejmé, z jakých objektivních či subjektivních důvodů by soudci senátu 8 A městského soudu mohli mít intenzivní zájem na neposkytnutí žalobcem požadovaných informací, jestliže medializace předmětných otázek dosahuje takové míry, že odpovědi na většinu z položených otázek jsou veřejně dostupné ve sdělovacích prostředcích. Žalobce ani žádný relevantní konkrétní subjektivní nebo objektivizovaný důvod v uvedeném kontextu neuvádí.

Soudci příslušného senátu ve svých vyjádřeních sdělili, že k věci ani k žalobci nemají žádný poměr. Tato vyjádření žalobce svou námitkou podjatosti nikterak nezpochybil, respektive vůbec neuvedl, v jakých konkrétních okolnostech by měla podjatost uvedených soudců spočívat. Nejvyšší správní soud jednoznačně konstatuje, že vztah soudců senátu 8 A městského soudu k dané věci nemůže dosáhnout povahy a intenzity připouštějící jakékoli pochybnosti o nedůvodnosti jejich vyloučení z projednávání a rozhodování věci, odpovídající kritériím

pokračování

vyplývajícím z výše citované judikatury, zejména s ohledem na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11.

Pro úplnost je třeba uvést, že námitka podjatosti, formulovaná obecně a vůči všem soudcům krajských soudů, nemůže obstát ani z hlediska požadavku § 8 odst. 1 věta první, třetí, odst. 5 věta čtvrtá s. ř. s., ani podle shora uvedených judikatorních závěrů.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného neshledal podjatost senátu 8 A městského pro rozhodování ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 8 A 56/2015. Soudci uvedeného senátu proto nejsou z projednávání a rozhodování v této věci vyloučeni.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu